

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei

1929 / VASARNAP / AUGUSZTUS 25

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 192. SZÁM

Nincs egyetlen magyar

az egész Bánságban a belügyminiszter által a közigazgatási reform végrehajtásának előkészítésére kinevezett megyei és járási bizottságokban

Merénylet készül a magyar falvak ellen

Temesvár, augusztus 24.

A harag rossz tanácsadó. Ha ennek a közmondásnak igazsága áll az eggyessel szemben, úgy bizonyára fokozott mértékben érvényesül a kormánnyal szemben, melynek végeredményben nem a saját, hanem az ország érdekeit kell szem előtt tartania. A szabadság, egyenlőség és testvériség jelszavaival uralomra került nemzeti parasztpárti kormány vajmi hamar megfeledezett ígéreteiről és ha magyar kisebbségi szempontból tekintjük működését, igazán nehéz megállapítani, vajjon az ő kormányzásuk fájóbb öröm-e, vagy a liberálisoké volt a nagyobb bu. A nagysággal szemben való magatartásuk között nincsen különbség. Ha csak az nem, hogy

a liberálisok nyíltan kisebbségellenesek voltak és az egységes román nemzeti állam eszméjét igyekeztek a köztudattal elhitetni, viszont a nemzeti parasztpárt változatlan kisebbségi rokonszenv hangoztatása mellett foszt meg jogainktól.

És nemcsak jogainkat nem teljesíti, hanem ahol alkalma nyílik, fájó sebeket üt a kisebbségi magyar nemzet testén. Iskolai ügyünk rendezése még mindig nyílt kérdés, amelyre a felelet hiában sürgetjük a kormánytól, az államsegélyről végeredményben kisütötték, hogy a magyarság magatartása miatt nem folyósíthatják, a telepek könnyen hiába patakzanak, a hatalom birtokában megváltozott a kormánypárt mentalitása.

A választás impozáns eredménye elszédítette a hatalom urait és elrugták maguktól azokat, akiket csak lépesőfoknak használtak az uralom trónusára való feljutáshoz. Az öt percenként egy törvény jelszavával megindult törvénygyártás alkalmával legélesebben szembehelyezkedtek úgy a magyar, mint sváb és szász parlamentári csoport kivánságaival és minden ellenvéleményen keresztül gázolva egész új törvényterárat kodifikálták Romániának. A sok fontos között is legfontosabb volt ezek között a közigazgatási reform. Magyarok, németek egyaránt kijelentették, hogy a javaslatot nem fogadják el, ha csak nem akarnak se-

gédkezet nyújtani a kisebbségek ellen irányuló hóhérmunkához. A törvényt megszavazták és most annak életbe léptetésével kapcsolatban kineveztek szerte az egész országban az előkészítő bizottságokat. A kinevezések, melyeket V a i d a-Voevod Sándor belügyminiszter eszközölt, a hivatalos lap tegnapi ideérkezett számában jelentek meg.

Azt lehetett volna hinni, hogy a belügyminiszter a bizottságokba a lakosság minden rétegéből választ tagokat és figyelemmel lesz a nemzetiségi tagozódásra is.

A magyarok mindenütt kimaradtak a bizottságokból. Ez a tüntető semmibevevése a magyar kisebbségeknek, nem hiúsági szempontokat sért, hanem a legközvetlenebb veszéllyel fenyegeti magyar községeink létét.

A törvény rendelkezései szerint ugyan is ezek az előkészítő bizottságok nemcsak a választói névjegyzékek összeállítására bírnak befolyással, hanem a törvény egész komplexumának végrehajtására vonatkozólag is ők tesznek előterjesztéseket és javaslatokat a belügyminiszter elnökle alatt működő központi bizottságnak. Ennek a bizottságnak javaslata alapján történik a községek rendezése, a falvak egyesítése és járásokba való beosztása is. Tehát abba, hogy Majláthfalva, Ótelek, Ujszentes, Magyarszentmárton és a többi bánsági szintiszta magyar község hova tartozzék, a magyarságnak nincs beleszólása. A közigazgatási reformra ezek szerint nem közigazgatási, hanem politikai szempontból volt szükség. Ha ezt eddig megkísérelték volna tagadni, ezek után a cél nyilvánvalóvá lett.

A Bánság három megyéjének egyetlen bizottságában sincsen egyetlen magyar. És ha a svábok, akik Temesben megkapták az őket megillető képviselést, panaszkodnak, hogy Krassóban, Szörényben és Szatmármegyében kifelejtették őket, mit szólunk mi magyarok, akiket a Székelyföldön is olyan magyarok képviselnek, akik a bánsági Lampelhez hasonlóan, a kormánypárt tagjai?

Mellőztetésünk jogtalanságának tudatában és törvényben biztosított jogainkra való hivatkozással — a kormány ígéreteit a multak tapasztalatai alapján kikapcsoljuk — a legerélyesebben tiltakozunk ilyen eljárás ellen.

A kormánynak ezen bánásmódja a magyarság létének megtagadását jelenti. Mi pedig vagyunk, élünk és részt követelünk magunknak a közügyekből olyan arányban, amint az számarányunknak és műveltségi fokunknak megfelel. Követeljük ezt és tiltakozunk ellene, hogy rólunk nélkülünk határozzanak. Szégyenteljes eljárás ez, mely megesufol egy nagy népkisebbséget. Sem Temes-Torontálban, sem Krassóban, sem Szörényben egyetlen magyar nincs a bizottságokban. Bezzeg, amikor a választások voltak és a Magyar Párt a szenátusi választásokon nem állított jelölteket, jők voltak a magyar voksok, melyeket önként adtak a kormánypárt listájára abban a reményben, hogy ez a kormány az igazság kormánya lesz. Csalódtunk. Ezuttal nem először. És ezt a csalódat is elkönnyeljük. Elkönnyeljük és ország-világ színe előtt feltárjuk majd azokat az igazságtalanságokat, melyeket a most kinevezett bizottságok a magyar falvak és községek egyesítése, a járások beosztása körül elkövetnek. Sok reményünk nincs, de azért szeretnők, ha erre nem kerülne a sor.

Az egyes bánsági megyékben a következő magyarmentes megyei és járási bizottságokat nevezték ki:

Temestorontálmegye

A megyei bizottság tagjai: Neagoe Joanichie bankigazgató, Reitter Imre dr. ügyvéd, képviselő, Baran Koriolan dr. ügyvéd, képviselő, Nicolaevici Pál dr. képviselő. A járási bizottságok tagjai főszolgabíró elnökle mellett Temesmegye egyes járásaiban a következők: Buziás: Ciureiu János dr. orvos, Foale Péter gazda. Csákova: Jancu Sándor dr. ügyvéd, képviselő, Dragalina Jova gazda. Kisoda: Baicu Atanász tanító, Schiller Ervin, a sváb-német népközüsségi titkár. Komlós: Luca Aurél

gazda, Neurohr Mihály községi bíró. Detta: Boleantu Valér dr. ügyvéd, Gutu János bankigazgató. Gátalja: Lazar dr. birtokos, Zestreanu Péter gazda. Gyülvész: Miclea Pál tanító. Miles János gazda. Zombolya: Catorna József dr. ügyvéd, Reichrat Miklós dr. ügyvéd. Lippa: Vasiescu Misa képviselő, Bogoi Vazul gazda. Perjamos: Jebeleanu János gazda, Pierre János mérnök. Rékás: Bugariu Széver dr. ügyvéd, szenátor, Lugojan Miklós lelkész. Nagyszentmiklós: Fieseriu Péter esperes, Vochita Vazul községi bíró. Vinga: Lazarescu Miklós gazda. Agadisan Remusz dr. ügyvéd.

Szörénymegye

A megyei bizottság tagjai: Valeanu Aurél dr. ügyvéd, szenátor, Jucu János dr. ügyvéd, képviselő, Dobrin György dr. ügyvéd, Dragu György dr. ügyvéd. A szörénymegyei egyes járási bizottságok tagjai a következők: Orsova: Morariu Sergie képviselő, Zarecula Lázár dr. ügyvéd. Teregova: Constantinovici Traján dr. ügyvéd, Popescu Gergely képviselő. Karánsebes: Simu Simon szenátor, Domaneantu Miklós dr. ügyvéd. Bálinec: Ancusa Romulusz szenátor, Tarian Vazul iskolaigazgató. Lugos: Popescu Gergely képviselő, Stoian János dr. ügyvéd. Facsád: Olariu Sebestyén esperes, Jurconiu Axente gazda. Begamonostor: Jon Grigore képviselő, Moldovan Mihály gazda. Birkis: Selceanu Viktor, Traian István. Margina: Hadan Aurél dr. ügyvéd, Opronu Illés.

Krassómegye

A megyei bizottság tagjai: Stoica Romulusz esperes, Stoicu György ügyvéd, Rusmir Illés tanár, Novacovici Emil dr. ügyvéd. A krassómegyei egyes járási bizottságok tagjai a következők: Bozovics: Bulza György kereskedő, Imbrea Béla gazda. Boksánbánya: Voin Lázár lelkész. Bosica Jakab tanító. Oravica: Pojar Szilviusz esperes, Branzei Demeter gazda. Rakasdia: Buzan István ügyvéd, Constantin Traján lelkész. Moldova: Balea Péter kereskedő, Arcan Konstantin tanító. Resica: Macsar János lelkész, Tulbure Duda gazda.

A tanuk felvonulása

a Tuka-perben tegnap véget ért és a mindvégig izgalmas tárgyalás befejezéséhez közeledik

Pozsony, augusztus 23.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A Tuka-per tegnapi folytatólagos tárgyalására kilenc tanu idézett be a bíróság. Több lényegtelen tanuvallomás után F a z e k a s Lajos hollési plébános kihallgatása következett, aki a rodobranára vonatkozólag tett vallomást. Elmondja a plébános, hogy egy ízben gyanus külsejű fiatalember kereste fel, aki fegyvereket gyűjtött a rodobrana részére. Amikor felszólította, hogy igazolja magát, előmutatott egy M a h a c s e k képviselő aláírásával ellátott igazolványt. Arra a kérdésre, hogy mi célból kellene a fegyverek, elmondta, hogy az elkövetkezendő forradalomban akarják felhasználni a fegyvereket. A fiatalember azt is mondta, hogy már gépfegyverük is van és a csehek ki fogják üzni Szlovenszkóból.

Amikor a plébános megmondta neki, hogy náluk semmiféle fegyver nincsen, a fiatalember hosszu orral távozott.

Később kiderült, hogy az illető fiatal embert Szomolányinak hívták. Fazekas plébános az esettel kapcsolatosan felkereste Mahacsek képviselőt és elmondta neki a történeteket. Mahacsek erre elhívatta Tukát, aki rosszalását fejezte ki.

Ezután a bíróság W a h r m a r n Béla káplán hallgatta ki, aki előadta, hogy ezerkilencszázhuszonnégy június hónapjában Szomolányi több diák társával együtt gyűlést rendezett Tapolczán. Szomolányi ekkor akadémiai sapkával jelent meg és joghallgatónak mondta magát. Kiderült azonban, hogy nem joghallgató és ekkor ő minden összeköttetést Szomolányival megszakított.

S u b o k Ferenc orvostanhallgató volt a következő tanu, aki Szomolányit állhatatlan embernek mondta. Sok életpályát próbált, novicius is volt, de semmi nem sikerült neki.

Az elnök ezután szünetet rendelt el, amely után H u i s a Ágostont, a tót néppárt tagját hallgatták ki. Elmondja, hogy a rodobrana szervezésénél közvetlenül nem működött közre, egyébként a rodobranára azért volt szükség, mert a tót néppárt gyűléseit állandóan zavarták.

Egy ízben találkozott Tukával és megkérdezte tőle, mi lesz, ha perre kerül a sor? Tuka ekkor azt felelte, el van készülve arra, hogy el fogják ítélni.

Tuka azt is mondta, hogy a rodobranát veszedelmes intézménynek tartják, amely a társadalmi rendet felborítja, holott a valóságban nincsen egyéb célja, mint a rend fentartása és a tót ifjuságnak hazafias szellemben való nevelése.

Zaboczky Nándor, a Slovák című lap munkatársának kihallgatására került ezután a sor. A tanu elmondja, hogy valamennyiük között Belánszky volt a leghevesebb. Ő agítat állandóan a csehek ellen. Az elnök erre a zsolnai hid felrobbantásának tervére vonatkozólag tett fel kérdéseket, mire a tanu azt állítja, hogy ez

rossz vice volt, amelyről beszélni sem érdemes.

Sestaler Karolina kihallgatása következett, aki Bittera százados trafikjában elárúsító kisasszony volt. Azt vallja, hogy Tuka sohasem fordult meg Bittera trafikjában, mert ha megfordult volna ott, akkor erről neki feltétlenül tudomással kellett volna birni.

A bíróság ezután Gyurkanczky drt, a hasonnevű szenátor fiát hallgatta ki. Ez a tanu elmondja, hogy a rodobrana megszervezésében résztvevő és pedig azért, mert apját egy ízben úgy elverték a csehszlovák szocialisták és kommunisták, amikor megtámadták a tót néppárt ülését, hogy a verés nyomai még ma is jól láthatók.

Az nem igaz, hogy Tuka rontotta volna az ifjuság szellemét, sőt ellenkezőleg mindig azon volt, hogy a tót ifjuságot hazafias és katolikus szellemben neveljék. Tuka soha forradalomra nem biztatta az ifjuságot.

Az elnök ezután a tárgyalást berekesztette és ma a vád és a védelem képviselői a bizonyítás kiegészítésére vonatkozólag terjesztik elő észrevételeiket. Amennyiben az ügyész és a védők a bizonyítás érdekében új adatokat nem jelentenek be, úgy hétfőn a tanuk kihallgatása befejezést nyer. A perbeszédnek körülbelül tíz napot vesznek igénybe és így ítéletre szeptember első felében kerülhet a sor.

Megszökött négy fegyenc akik közül az egyik életével fizetett vakmerőségéért

Nagyenyed, augusztus 23.

Tegnap a nagyenyedi fegyház szárnyépületének egyik rácsos ablakán keresztül négy fegyenc megszökött. Mind a négy fegyenc életfogytiglani fegyházra volt elítélve. Egy környékbeli magyar gazda észrevette a fegyencek szökését és azonnal kerékpárra ültette fiát, hogy ez a szökésről értesítse N e a m t i u börtönigazgatót. Az igazgató erre harminchat fegyőrt küldött a szökevények után és két fegyencet hamarosan sikerült elfogni az országon, a másik kettő azonban a környéken levő nádasban keresett búvóhelyet. A fegyőrök erre hosszu

rajvonalon közelítették meg a szökevényeket. Az egyik fegyenc rövidesen kézrekerült, a másik viszont szembe szállott R o s i a n u fegyőrrel, akinek kezéből a fegyvert ki akarta csavarni. Rosianu erre puskatussal egy oldalba vágta a fegyencet, hogy egyik bordája eltört és belső sérüléseket szenvedett. A fegyenc néhány óra leforgása alatt belső vérzés következtében meghalt. Tegnap Nagyenyedre érkezett P a t i c i a Rubin gyulafehérvári vizsgálóbíró azzal, hogy megállapítsa, mennyiben felelős Rosianu a fegyenc halálában.

Régi bűnügy sárguló aktái nyomán új eljárás indul meg

Temesvár, augusztus 24.

Tizenegy év előtt elkövetett gyilkosság foglalkoztatja a temesvári ügyészséget és a vizsgálóbíró. M i o c János rudnai gazdálkodó 1918 május huszonegyedikén a macedóniai erdőben megölte F a z e k a s Imre gazdálkodót. Miocot letartóztatták és a nagybecskereki törvényszék akkor öt évi fegyházra ítélte. A forradalmi időkben Mioc megszökött a nagybecskereki ügyészségi fogházból és azóta a jugoszláv hatóságok diplomáciai uton keresték. Végre kiderült, hogy Rudnán lakik, erre a jugoszláv külügyminisztérium útján a román hatóságoktól kiadatását kérték. A kiadási kérel-

met az igazságügyminisztérium a temesvári törvényszékhez terjesztette döntés végett. A temesvári törvényszék megállapította, hogy Mioc román állampolgár és így nincsen módjában Jugoszláviának kiadni, Miocot azonban a jugoszláv hatóságok megkeresése után letartóztatták. A kiadásra vonatkozó kérelem elutasítása után a jugoszláv igazságügyminisztérium azt kérte, hogy Miocot büncselekményeért a román bíróság újból vonja felelőségre. A temesvári ügyészség megindította a nyomozást és hozzálátott a vádirat elkészítéséhez. Szüksége van azonban a régi iratokra és azokat S e c i u r e a n u Romulusz vezető-

ügyész ugyancsak diplomáciai uton tegnap bekérte a nagybecskereki törvényszéktől. Tekintettel arra, hogy amíg az iratok megérkeznek, hosszabb idő telhetik el, amiért is Mioc kérte óvadék mellett való szabadlábra helyezését. S a f i r e s c u vizsgálóbíró a kérelmet teljesítette és Miocot tegnap negyvenezer lei kaució mellett a temesvári főtárgyalásig szabadlábra helyezték.

Tolvaj pincér gazdag bűnlajstroma

Temesvár, augusztus 24

Megírta a Déli Hírlap, hogy a rendőrség letartóztatta Csuk Ferenc pincért, aki különböző szélhámosságokkal súlyosan megkárosított több temesvári lakost. A rendőrség folytatta a nyomozást és sikerült megállapítani, hogy Csuk Ferenc néhány hónappal ezelőtt a belvárosi Arany Ökör vendéglőben volt mint esapostegény alkalmazva. Ottani működését is arra használta fel, hogy kenyéradó gazdáját, Dávid Ferencet megkárosítsa. Csuk Ferenc rövid négy heti működése alatt ellopott a kasszából kétezer leit, elvitte Dávid Ferencnek és fiának az óráját, azonkívül más ékszereket is lopott. A söntésből és a koresmából is egyremásra tűntek el különböző dolgok. Gyanakodtak ugyan Csukra, bizonyíték hiányában nem jelentették fel, de mint megbízhatatlant elküldték állásából. Csuk Ferenc bevallotta, hogy a hiányzó tárgyakat csakugyan ő lopta el és azokat elzálogította.

KIZART LIBERÁLIS VEZETŐK.

Bukarestből jelentik: Az Adeverul az a feltűnő hírt közli, hogy a liberális párt központi tanácsa kizárta tagjai közül Bogdan Duica dr. kolozsvári egyetemi tanárt és az összes liberális vezető embereket, akik az utolsó parlamenti választás alkalmával Krassó-megyében nem kaptak mandátumot. A kizárás okáról a lap nem tesz említést, mindössze annyit tud, hogy Corneanu Péter dr., a krassói liberális párt elnöke Oravicabányán falragaszokon tudatta párhívveivel, hogy a központi vezetőség kizárta a párt tagjai sorából Bogdan Duicát, Conceatu, Jeremia, Hubián és Ramneantu volt krassómezei képviselőket.

HOTEL
"BRISTOL"
SZÁLLÓ BUDAPEST
Teljesen újonnan berendezve és modernizálva. Minden szobában hideg és meleg folyóvíz, telefon és rádió. Egyágyaszoba 5 pengőtől, fűrdőszobával 10 pengőtől.
ÉTTEREM KÁVÉHAZ ÉS BÁR

Norddeutscher Lloyd
F. MISSLER
Bremen
BREMEN-AMERIKA
Rendes járatok elsőosztályú gőzösökkel a brémai kikötőből
Kanadába, Északamerikába, Argentínába, Uruguayba.
Felvilágosítások és prospektusok kaphatók a fióknál:
Timisoara Józsefváros, Str. Bratianu 5
(4238) A Timisoara-Bremen ut csak gyorsvonattal 40 óra alatt.

Családi házak
október elsejei beköltözésre a strandkolónián jutányos feltételek mellett kaphatók. A beköltözés során nem kell semmitsem fizetni és a vételárát a vevő házbérel törleszti. Felvilágosítást nyújt
TERNYANCSEV TIVADAR
IV, Horváth B.-u.3 és a telepfelügyelőség

OLLA
GUM..!?

Temesvári magyar tanár tervezete a Népszövetség előtt

Budapest, augusztus 24.

(Kiküldött munkatársunktól). A budapesti műegyetem folyosóin a világ minden nyelvén beszélő diákcsoportok között haladok végig. Valóságos bábeli hangzavar uralkodik itt, amely azonban a nemzetközi diákkongresszus tanácskozási termében a francia tárgyalási nyelvben nyer kiegyenlítődet.

A diákkongresszus második bizottságának határozata közelről érdekli Temesvárt is, mert ez a bizottság foglalkozott tegnap Déznai Viktor dr. temesvári tanárnak a szellemi olimpiász ügyében előterjesztett javaslatával.

A bizottság a temesvári tanár javaslatát örömmel fogadta, azt alaposan megtárgyalta és indítványozta, hogy a nemzetközi diákszövetség a szellemi olimpiász megrendezésére kérje fel a Népszövetséget. A diákszövetség a szellemi olimpiászt a maga teljes erkölcsi tekintélyével támogatja és a megvalósításban a Népszövetség megbívatására közreműködik. A diákok kongresszusának teljes ülése nagy lelkesedéssel fogadta el ezt az előterjesztést. A különböző országok diákképviselőinek hozzászólása után kimondták, hogy a második bizottság indítványát elfogadják és a szellemi olimpiász megrendezése ügyében

átírják a Népszövetséghez azzal, hogy a rendezésben való részvételre hívják meg az eszme felvetőjét, Déznai Viktor drt, továbbá a Népszövetség leveléhez, amely még ma megy el, csatolják a diákkongresszus határozatát, valamint Déznai tanár részletes tervezetét.

A diákkongresszus tanácskozásának ülésstermében megkerestem Déznai Viktor drt, akit először affelől kérdeztem meg, hogy a szellemi olimpiászra vonatkozó tervezete miként jutott el a nemzetközi diákkongresszus elé.

— Az eszmével már két és fél éve foglalkozom és kész tervezetemet még tavaly küldtem el Genfba a Népszövetséghez. A Népszövetségnek a szellemi együttműködést előkészítő bizottságával állandó levelezésben voltam, amely két hónap előtt arról értesített, hogy a tervezetet véleményezés végeit átteszi a nemzetközi diákszövetséghez. Így azután magam is eljöttem a budapesti diákkongresszusra. Nagyon boldog vagyok, hogy a diákkongresszus tervezetemet helyesléssel fogadta és pártolólág juttatja vissza a Népszövetséghez, mert most már bizonyos vagyok benne, hogy az eszme meg is fog valósulni.

Déznai tanár ezután kifejtette előtem, hogy miképpen tervezte ennek a világraszoló új kulturintézménynek a működését. A szellemi olimpiászban résztvevő ifjúság három nemzetközileg van csoportosítva:

A verseny célja a 16—18 éves ifjaknál a tehetségek felismerése, a 19—21 éveseknél a tehetségek irányítása és 22—24 éveseknél a tehetségek társadalmi elismerése és támoga-

tása. A győztes ifjakról a Népszövetség anyakönyvet fektet fel és egész pályájukat figyelemmel kíséri.

Különböző előnyöket fognak élvezni, könnyítésekben részesülnek és nagy ösztöndíjakat fognak részükre alapítani. A szellemi olimpiász rendezésére a Népszövetség külön bizottságot létesít, amelyben a nagyhirű tudósok, a diákszövetség és a nemzeti népszövetségi ligák képviselői is helyet foglalnak. A nemzetközi szellemi olimpiáson azok az ifjak vehetnek részt, akik az egyes országokban rendezendő szellemi versenyekben győztesekként kerülnek ki. A versenyek lefolytatására külön szabályzatot alkotnak majd.

Déznai Viktor dr. tervezetének érdekessége, hogy

a versenyeket nem a megtanult iskolai ismeretekre és lekszikoni tudásra alapította, hanem a modern pedagógia alapján az önálló szellemi képességekre. Ilyenek a

megfigyelés, a kombináció, a képzelőerő, a kezdeményező képesség és a szemlélődés.

A pályázati munkáknál nem a szép fogalmazás lesz a legfontosabb, hanem a pozitív tartalom. Mindenki anyanyelvén írhatja meg pályázatát és munkáját a zsüri számára, amely a pályázatokat francia nyelvre fordítja. Ez a rendszer különösen a kis kulturnépek szempontjából fontos, akiknek fiai egyenlő feltételek mellett versenyezhetnek a nagy nemzetek fiaival.

Ezeket mondotta Déznai Viktor dr., a temesvári magyar tanár saját tervezetéről, amelyet a nemzetközi diákszövetség a Népszövetség által már 1930-ban szeretne megvalósítani. A szellemi olimpiász kiszámíthatatlan szolgálatokat fog tenni a béke és a kultúra érdekében. Bizonyos az is, hogy egyes országok fővárosai versenyezni fognak egymással, hogy melyik legyen az évente tartandó szellemi olimpiászok színhelye.

Kubán Endre.

Elindult a Zeppelin Japánból Amerikába

Tokió, augusztus 23.

A Zeppelin legnagyobb mmmár újból a tenger fölött repül és világkörüli útjának harmadik szakaszát teszi meg. A Tokióból való elindulás az időjárási viszonyok miatt huszonnégy órai késést szenvedett és már egy volt, hogy a másodsor tervezett startot is el kell halasztani. Erős északi szél dühöngött, amely az elindulást lehetetlenné tette. A nagy embertömeg amely a második start hírére összeverődött, a rossz időben is türelmesen kitért és várta az elindulás pillanatát. A kedvezőtlen szél azonban hamarosan megnyihült és ekkor egy órai késéssel a Zeppelin mégis elindult további útjára. Az időváltozás és a kapott legújabb jelentések alapján a start időpontját esütörtök dél-

után három órára tűzték ki. Azonnal értesítették a léghajó őrszemélyzetét és a katonaságot, amely a felszállásnál segédkezik. A léghajó utasai ekkor már mind kabinjukban tartózkodtak, mert amikor értesültek az elindulás újabb elhalasztásáról, nem akartak visszautazni Tókióba. Délután három óra tizenhárom perckor az ezrekre menő közönség lelkes óvációja közben emelkedett a léghajó a levegőbe. A start simán ment végbe, a Zeppelin gyors tempóban haladt északkelet irányban és három óra husz perckor a hatalmas léghajó már teljesen eltűnt a nézők szemei elől. Az első jelentés szerint a Zeppelint Mitó város fölött látták elrepülni, tehát huszonnégy perc alatt Tókiótól tette meg a negyven kilométeres utat.

A kisebbségi probléma ezuttal először kerül a Népszövetség közgyűlése elé, ahol ötvennégy állam vitatja meg a kérdést

Budapest, augusztus 23.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A Népszövetség tizedik közgyűlése szeptember másodikán délelőtti nyílik meg. Programján két nagyon fontos kérdés szerepel, amely első sorban Magyarországot és a magyar kisebbséget érdekli. Ez a két kérdés a kisebbségi probléma és az optansügy.

A kisebbségi kérdés ezuttal a Népszövetség közgyűlése elé kerül, így tehát nem csupán a népszövetségi tanács tizennégy tagállama vitatja meg, hanem mind az ötvennégy tagállam résztvehet a vitában. A kérdéshez Magyarország részéről Apponyi Albert gróf szól hozzá. A másik fontos kérdés az optansügy, amely mult

év szeptember havában szerepelt utoljára a népszövetségi tanács előtt. Azóta hasztalanul kereste Magyarország és Románia a közvetlen megegyezést, amely az ismételt tárgyalások ellenére a mai napig sem jött létre. A Népszövetség magatartását figyelve, megállapítható, hogy az egyik félnek sem adott igazat, hanem kompromisszumot igyekezett létrehozni. A román-magyar optansügyben azonban budapesti körök véleménye szerint kompromisszum aligha jöhet létre, bár Románia elismerte, hogy kártérítéssel tartozik és bizonyos összeget fel is ajánlott. Hírlík, hogy Genfben a helyzet az lesz, hogy a népszövetségi tanács vagy kirendeli a Románia által visszavont döntőbíró, vagy kikéri a hágai állandó nemzetközi bíróság jogi véleményét.

Új ajánlat a városi tisztviselők nyaralótelepe részére

Temesvár, augusztus 24.

Temesvár állandó választmánya már régebben elhatározta, hogy tisztviselői részére nyaralótelepet vásárol vagy épít. Ebben az évben ez a terv nem kerülhetett kivételre, mert erre a célra nem volt költségvetési előirányzat. Számos ajánlat érkezett ugyan a város vezetőségéhez, azonban ezek közül egy sem volt megvalósítható. Jelenleg két terv közül lehet választani. A város vagy Balceiban épít tisztviselői részére nyári pihenőotthont, vagy a Resica melletti Delinyest faluban, tehát hegyes vidéken rendezi be a nyaralót. Tegnap azután újabb ajánlat érkezett. Vidrighin Bucur, az Első Temesvári Takarékpénztár igazgatója, megvételre ajánlotta fel a bank tulajdonát képező Bogdarigós fürdőt épületeivel és berendezésével együtt négy millió lei vételárban. A négy milliót egymást követő négy évben egy milliós részletben kellene kiegyenlíteni. Az ajánlat szerint a fürdőtelep megfelelő lenne a város részéről felállítani óhajtott tisztviselői nyaralóotthon céljaira. Craciun György dr. polgármester a maga részéről kifejtette, hogy a városnak erre a célra most pénze nincsen és a tisztviselők üdülése Bogdarigós megvételével nem nyerne megoldást, mert hegyi, vagy tengeri levegőre akarják a tisztviselőket küldeni. Az állandó választmány ismét vita tárgyává teszi, vajjon Temesvár a mai pénzügyi helyzetben ismét megvalósíthatja-e a tisztviselőtelep tervét.

TEMESVÁRIAK KEDVELT TALÁLKOZÓHELYE BUDAPESTEN

A

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII., Baross-tér 23 a keleti pályaudvarral szemben

Egyesületi és csoportos utazásoknál rendkívül elcfo teljes ellátás,

Központi fűtés, hideg-, melegviz, telefon, rádió a szobákban; lift, fürdők; mérsékelt árak.

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 8. Nyugati-pályaudvar mellett. TELEFON (Interurban) 202-43, 294-34. Sürgőnycim: Hotelist

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz és telefon. Lift. Szállodában kávéház, cukrászda és fodrászterem.

A keleti pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés 2, és 46-os kocsikkal.

Hírek

Mindenki elutazik Genből az értekezlet kudarca után

London, augusztus 23.

Megbízható értesülések szerint további intézkedések történtek az angol csapatoknak a Rajna-vidékről való elszállítására. A csapatokat készenlébe helyezték arra az esetre, ha a kormány intézkedést adna, hogy a csapatok a német területet azonnal hagyják el. A hágai konferencia egyébként a teljes sikertelenségbe fulladt. S n o w d e n és H e n d e r s o n bejelentették, hogy legközelebb szombaton este visszatérnek Londonba. B r i a n d vasárnap már a párisi minisztertanácson fog a hágai eseményekről beszámolni. A konferencián résztvevő delegátusok legtöbbje szintén indul hazafelé és ezzel az eredménytelen tanácskozás sorsa megpecsételődött. M a c d o n a l d angol miniszterelnök augusztus utolsó napján már Genbe utazik a Népszövetség ülészakának megnyitására. Az angol delegáció vezetője H e n d e r s o n külügy-miniszter lesz.

— Temesvári tisztviselők új beosztása. J o a n i t e s c u belügyi államtitkár a jövő héten minden valószínűség szerint Temesvárra érkezik. Az államtitkár elnöke ugyanis annak a bizottságnak, amely a belügyminiszterium hatáskörébe tartozó hivatalok tisztviselőit a miniszteriumok átszervezéséről szóló törvény alapján újból minősíti. Az államtitkár Temesvárott a megyei prefektúra és a rendőrségi hivatalnokok újból való beosztását eszközözi.

— Candea Aurél dr. megbízatása. Bukarestből jelentik: A közegészségügyi miniszter C a n d e a Aurél dr. technikai tanácsnokot, temesvári közkórházi igazgatót abba a háromtagú bizottságba nevezte ki, amely a közegészségügyi miniszterium tisztviselőinek inkadrálását eszközözi.

— A magyar beruházási hitel. Budapesti tudósítónk telefonálja: Tegnapi minisztertanács volt, amely elhatározta, hogy tízmillió pengő szavaznak meg beruházási hitel címén a földművelés támogatására. Gazdasági gépeket szereznek be, népházakat építenek, népkönyvtárakat létesítenek, a baromfi tenyésztést fejlesztik és a termés értékesítését fokozzák. Tenyészállatok beszerzésére két millió pengőnél több hitelt bocsátanak a községek rendelkezésére.

— Villamos áramszünetelés. Vasárnap, augusztus 25-én reggel hét órától délutáni két óráig a Józsefvárosban a Kossuth Lajos-utcában, a Bonnáz és a Bem-utcákban a villamosáram nem működik, mert a központ különböző átalakítások miatt az áramot szünetelteti.

— Az új belvárosi mozi belső berendezése. Bukarestből jelentik: A legfelső műszaki tanács legutóbb tartott ülésén jóváhagyta az új temesvári mozi belső berendezésére vonatkozólag eszközölt árlejtéseket.

• Rádiók és azok átépítése, javítása, karbantartása, havidíjért legolcsóbban J r a n i a, Józsefváros, Skudier-tér 1.

A RESICA-MŰVEK A MINISZTER-TANÁCS ELŐTT. Bukarestből jelentik: Közölte a Déli Hírlap, hogy a Resica-műveknél egyre komolyodik a helyzet, mert az általános sztrájk kitörése küszöbön áll. Ez a kérdés most a kormányt is foglalkoztatja és a szombati minisztertanács tárgysorozatán szerepel a Resica-kérdés is.

— Elzárják a kereskedelmi iskolához vezető utat. A városi állandó választmány tegnap délután tartott ülésén úgy döntött, hogy a felsőkereskedelmi iskolához a Belvárosból vezető utat a moziépítkezés miatt elzárja úgy a kocsik, mint a gyalogjárók számára. A felsőkereskedelmi iskolát a jövőben tehát csak a tűzérkaszárnya és a zsidó liceum felől vezető uton lehet megközelíteni.

Uj adóellenőröket neveztek ki. A temesvári pénzügyigazgatóság a temesvári pénzügyintézetek, kávéházak és vállalatok ellenőrzésére különleges megbízatással négy adóellenőrt nevezett ki. Ezek az adóellenőrök Gallin, Constantinescu, Matkovics és Fekete, akik speciális meghatalmazást kaptak a temesvári pénzügyigazgatóságtól és Temesvárott rajtuk kívül más nincsen feljogosítva ellenőrzéseket eszközölni. A felek kérésére kötelesek a felhatalmazást felmutatni. A megye egyes járásai adóhivatali főnökök kapnak ilyen megbízatást. A temesvári pénzügyigazgatóság kényszerítve volt ezeket a speciális megbízatásokat kiadni, mert előfordult, hogy illetéktelenek jelentkeztek és eszközölték ellenőrzést. A négy ellenőr már tegnap megkezdte tevékenységét Temesvárott.

— Lefogott vasuti kártyás. A temesvári állomási rendőrség tegnap őrizetbe vette G u t t m a n n Bertalan szabólegényt. Guttman vezetője annak a kártyabandának, amely itt a piros, ott a piros elnevezésű játékkal hiszékeny emberek zsebéből ezreket csalt már ki. Guttman most rajtavesztett. Az aradi vonaton egy temesvári tanárt hívott játszani, ez azonban lármát csapott, mire előkerült egy rendőr, aki Guttmannt lefűlelte. A vonaton tartózkodott még egy gazdálkodó, aki Guttmanban felismerte azt az egyént, aki a múlt héten több ezer leit tartalmazó pénztárcáját ellopta. Guttmannt egyelőre a rendőrségen őrzik, amíg bűnlajstromát össze nem állítják.

— Zsebtolvajok működésben. R e z s e b János gírodai lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik tegnap a pénztárcáját, melyben hatszáz lei volt, ellopták.

— Építés közben emberi csontokat találtak. Az új városi mozi építési munkálatainál a munkások egy méter mélységben emberi csontokat találtak. A munkások csákánya eddig négy emberi koponyát és több emberi csontot vetett felszínre. Valószínű, hogy a csontok már évszázadok óta fekszenek a földben. A csontok mellett egy régi pipát és kezdetleges kézimunka maradványait is megtalálták.

— A nagyszentmiklósi vonat kérésének megszüntetése. Az Ócsanád, Nagyszentmiklós és Lovrin irányából érkező személyvonat ellen nap-nap után panasz hangzik el. Ennek a vonatnak délután 6 óra 25 perckor kellene a Temesvár-Józsefvárosi állomásra befutni, azonban kilenc óra előtt sohasem érkezik meg. A panaszok folytán a temesvári vasutigazgatóság felülvizsgálta az ügyet és megállapította, hogy a kérés az idézi elő, hogy minden állomáson teherszállítmányt adnak fel és tolatják a személyvonatot. A vasutigazgatóság ezt az anomáliát úgy oldotta meg, hogy ezen a vonalon mától, szombattól kezdve rendes tehervonatot állít a forgalomba. Így ezután ez a személyvonat pontos időben érkezik majd Temesvárra.

— A század legnagyobb mérgezési ügye. Szolnokról jelentik: Tegnapi ismét négy asszonyt tartóztatott le a csendőrség a tisztaküri tömeges mérgezéssel kapcsolatban. Három asszonyt azért tartóztatott le, mert méreggel eltepte láb alól férjét, hogy szeretőjéhez mehessen férjhez. Eddig harminc letartóztatott asszony várja megérdemelt büntetését a század legnagyobb mérgezési tömegbűnperében.

— Református emlékünnap Resicán. Resicabányáról jelentik: A resicai református ifjuság Károlyi Gáspár, a nagy reformátor és bibliafordító, emlékezetére kitűnően sikerült ünnepélyt rendezett. Károlyi Gáspár érdemeiről Nagy Janka beszélt, M a x i m Mariska, N a g y Erzsébet és U r b á n Nora költeményeket szavaltak. A műsoron még több kitűnően sikerült ének és párbeszéd váltakozott. Az emlékünnap előtt O r t h Imre lelkész tartott szentbeszédet.

— A kivilágított vérkeringés. Berlinből jelentik: Két heidelbergi tudós különleges rádiumkészítményt állított elő, amelyet injekció alakjában visznek az állatok testébe. A készítmény a vérbe kerülve intenzív módon világítja meg néhány perc múlva az állatok egész vérkeringését.

AZ IRREDENTA SZENT. Prágából jelentik: Szent István ünnepe előtt néhány nappal az ungvári katolikus püspöki vikáriátus rendeletet kapott Pozsonyból, amely megtiltja, hogy a római katolikus lelkészek Szent István napját nyilvánosan megünnepeljék. A rendelet semmiféle törvényre nem hivatkozik és az ellene vétő papoknak retorziót helyez kilátásba. Az ungvári püspöki vikáriátus körtáviratot intézett erre az alája tartozó plébánosokhoz, akikkel a rendelet közli és teljesen lelkiismeretükre bízta annak a megítélését, hogy vajon világi hatóságok rendelete mennyiben kötelező rájuk nézve.

— Városi tisztviselők építési szövetkezetét alakítanak. Temesvár városának tisztviselői évek előtt beszerzési csoportot létesítettek, amely olesó áron látta el a tisztviselőket a szükségleti eikkkel. Ez a beszerzési csoport most építésszövetkezetté alakult át. A szövetkezet célja olesó és hosszulejárata kölcsönökkel a tisztviselőknek az építkezést lehetővé tenni. A szövetkezet a város garanciája mellett nagyobb kölcsönt szándékozik felvenni. A szövetkezet alapszabályait most dolgozza ki C i m p o n e r i u Sándor dr. városi főügyész és a szövetkezet már a jövő hónapban tartja alakuló közgyűlését.

Ertesítés.

Scharff Jenő-féle fajtíny, óriási, görög, turkesztán, zöld cantaloup befőtnek, érett cantaloup lekvárnak detail és engrosban kapható Teodorescu-nál

Gyv., Mérleg-u. 4. Baromfi piacon. (4689) Telefon 19-17.

— Az asszony elégett, a férj öngyilkos lett. Désről jelentik: A szomszédos Ortaka községben P a s c u Mária tizenkilenc éves paraszttasszony, aki két hét előtt ment férjhez, férje távollétében begyújtott a kenyérsütő kemencébe és amikor a tűz elaludt, petróleummal akarta ismét feléleszteni. Közben a petróleumos kanna felrobant, az asszony ruhája tüzet fogott és mire a szomszédok előkerültek, a szerencsétlen asszony valóságilag szénégett. Amikor a mezőn dolgozó férje a tragédiáról értesült késsel elvágta a torkát. Haldokolva szállították a dési kórházba.

• Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót (Comandatorul prin Timisoara.)

* Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz megbeosíthatetlen szolgálatokat tesz az által, hogy a beltartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József víz egész sereg féldolaj hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

CASINO

ÉTTEREM és KÁVÉHÁZ

ujonnan reorganizálva és új vezetés alatt. Kitűnő konyha és elsőrangú italok! Figyelmes kiszolgálás! Szolid árak! Reggeli kávé 14 lei, uzsonnakávé zenénél 16 lei pincérszázalékkal együtt.

Kényelmesen, olcsón és jól Nagyváradon csak a

METROPOL

nagyszállóban lakik

100 minden komforttal berendezett, ujonnan átalakított szoba. Minden vonatnál 1. vendégeinket ingyen autót várja! Kereskedelmi utazók nagy árkedvezményben részesülnek.

ÚJABB SIKKASZTÁS A HIVATALOS LAPNÁL. Bukarestből jelentik: A liberális lapok értesülése szerint a hivatalos lapnál újabb nagyanyu sikkasztásnak jöttek a nyomára és a pénzügyminiszterium bizottságot nevezett ki a hivatalos lap ügyzetelének felülvizsgálására.

A derék triumvirátus. Kellemetlen kalandja volt Ónodi Pál mehan lakosnak. Amikor tegnap éjjel a józsefvárosi strand mellett haladt, megtámadta három ismeretlen férfi, akik elvették négyszáz lei készpénzét, vacsoráját és ráadásul erősen megverték. Ónodi azonnal feljelentést tett a józsefvárosi rendőrségen az ismeretlen támadók ellen, mire Kiss Erő komiszárus és két rendőr a Begartra mentek és sikerült is a három madarat a módosi-hid mellett elfogni. A három csavargót, Simó Sándort, Barta Pált és Buda Demetert elkísérték a rendőrségre, ahol megmozdították őket. Buda Demeternél egy rámer András névre szóló kerékpár-ajtási engedély volt. Az igazolványt a vonatkozólag beismerték, hogy az alop.

Anyakönyvi hírek. Születtek: ellák Hedvig, Jakab Károly, Sarka János, Siklódi Melánia. Meghaltak: Ancescu Borbála 22, Oberle Anna 69, Parkesz Fáni 85 éves korában.

ECKER műbutorgyárban készült lakberendezések és amerikai irodabutorok állandó kiállítása. Temesvár-Józsefváros, Kossuth L.-u. 17. Telefon 575. Saját kárpitosműhely.

Elgázolta a biciklista. P e c z a sofia uzenhét éves józsefvárosi lakosát tegnap délelőtt, amikor a józsefvárosi piac előtt a kocsin utat akart menni, M e r t i n s z Károly szabadalmi kerékpáros elütötte. A mentők első segélyben részesítették a sérült leányt, aki a ballában és jobbkarján erősen megsérült. A gondatlan biciklista ellen megindították az eljárást.

Tettenért tolvaj. A józsefvárosi rendőrség tegnap elfogta R o s n e r Frida huszonhat éves resicai lakosnót, aki besurrant S z ü s z Dezső józsefvárosi Gorove-utcai lakására és onnan egy öltönyt lopott. Innen azután a szomszédos házba osont, azonban rajtakapták a tolvajláson és rendőrt hívtak, aki bekísérte. Rosner Frida a tolvajlásokat bevallotta, mire átkísérték az ügyészségre.

Kétfejű gyermek. Husztról jelentik: Prokop Julia 18 éves cigányasszony, a huszti cigánytábor lakója egy halott leánygyermeket szült. A teljesen kifejlett csecsemő testén egy nyakból kinőve két, teljesen kifejlett fej van egy gégevel, egyébként törzse, keze, lába normális. A testét a szülők beleegyezésével átadták a huszti betegsegélyező pénztárnak, amely azt tudományos célokra használja fel.

HA PESTRE JÖN
lakjon a
METROPOLE
szállodában
VII., Rákóczi-ut 58.

Előkelő, olcsó. Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, telefon, rádió.

Szobák 450 pengőtől.
Ingyen autógarage.

Gyilkos árvíz Szerbiában. Belgrádból telefonálják: Az elmúlt éjszaka Úszküb felett óriási vihar vonult el. A Vardar két mellékfolyója, amely a városon folyik keresztül, annyira megdagadt, hogy előntötte az egész várost. A víz a mélyebben fekvő városrészekben benyomult a házakba és nagy pusztítást vitt véghez. A mohamedánok és cigányok negyede siralmas képet mutat. Nyolcszáz lakóház pusztult el és ötven ember fulladt a vízbe. Ezeknek legnagyobb része öreg ember és gyermek volt.

Ötvenöt millió európai Amerikában. Newyorkból jelentik: A legújabb statisztikai adatok szerint 1820-1924-ig összesen ötvenöt millió ember vándorolt ki Európából Amerikába.

Lázító röpcédulákat terjesztettek. Prágából jelentik: Az első és negyedik hadosztály hadgyakorlatai közben a kommunisták lázító röpcédulákat terjesztettek, amelyekben az engedelmség megtagadására szólítják fel a katonaságot. A hatóságok eddig nem tudtak a kommunista agitátorok nyomára akadni.

Terstyánszky Ödön emléke. Budapesti tudósítónk telefonálja: A közmunkatanács elhatározta, hogy a tragikus végetért T e r s t y á n s z k y Ödön emlékére díszes sírlepleket helyeznek a sír fölé és a szükséges összeget országos gyűjtés útján szerzik be. Az impozáns emlékművet jövő év június huszonegyedikén, Terstyánszky halála évfordulóján leplezik le.

Elhalasztott népnepély. A temesvári ötos vadászrezred angusz tus huszonötödikére hirdetett strand népnepélyét a kedvezőtlen időjárásra való tekintettel szeptember elsejére, halasztotta el.

Adomány. P. T. száz leít küldött kiadóhivatalunkba, hogy azt egy segélyre szorulóknak juttassuk. Az adomány átvételét ezennel nyugtázzuk és az összeget ennek értelmében használjuk fel.

Kijavították a telefonvonalakat. Megirtuk, hogy a szerda éjjeli zivatarból kifolyólag Temes megye majdnem minden távbeszélő vonala elromlott. A temesvári postaigazgatóság emberei éjjel-nappal dolgoztak a megrongált vonalak helyrehozatalán és tegnap már helyreállott a telefonforgalom.

* Ha jól és olcsón akar étkezni, úgy menjen a P a l a c e-kávéházba, ahol a déli menü 50 lei. (Leves, sült, főzelék, tészta.)

Erzsébet ekszkirályné Temesvárott. Erzsébet görög ekszkirályné Velencéből jövet ma délután Zsombolyán át Temesvárra érkezik. A királynő innen Aradon át Sinaiába folytatja útját, ahová M á r i a özvegy királyné már megérkezett állandó nyári tartózkodásra.

A magyarok világkongresszusa. Budapesti tudósítónk telefonálja: A külföldi magyarok világkongresszusának tárgyalásai tegnap folytatódtak és a szakosztályok tanácskoztak. Szóba került a külföldi magyarság megszervezése, a magyar művészet és színészet, a magyar irodalom és ezeknek külföldön való progagálása. A müncheni és párisi magyarok küldöttsége köszönetet mondott V a s s József dr. miniszternek azért, hogy a társadalombiztosítást az összes külföldi magyarokra kiterjesztette. A kongresszus tagjai tegnap meglátogatták a parlamentet.

* A Pátria kabarében folyó hó huszonegyedikén, szombaton és vasárnap Berstein Jassy a temesváriak kedvence zsargonkomikusa két nevető estét rendez. Szabad bemenet.

Az El-Be Harisnyaház megnyitása óta alig egy hét telt el és Temesvárott máris mindenki csak az olcsó árakról beszél, melyek mellett ott selyemharisnyák, kombinék, mellények, selyemsálak kaphatók. A gyárnak az országban ez a huszonegyedik fiókja, melynek megtekintése minden vételkényszer nélkül érdeke a közönségnek, mert a legolcsóbb gyári árakon árusítják az összes árakat. A fiók a józsefvárosi katolikus templommal szemben van és tűneményes áruraktáránál csak az árak szenzációsabbak.

* V é r s z e g é n y, s á p a d t, é t v á g y t a l a n, legyengült és állandó fejfájásban szenvedők ne használjanak mást, mint a dr. Földes-féle Ferrol Vastáplikört, mely elősegíti a vörösvérsejtek képződését, kitűnő étvágyat idéz elő és ennélfogva a legjobb hizlaló szer. A beteget és gyengékedőt erőssé és életvidámmá teszi, a munkakedvét fokozza, vérszegény nőknél a havibajt szabályozza és göresös fájdalmakat megszünteti. Vérszegény, sápadt, sovány gyermekeket meghízlatja, vérszegény gyenge férfiaknak a férfierőt visszaadja. Egy kurára hat üveg szükséges. Postán utánvétellel megrendelhető dr. Földes gyógyszerára és vegyszeti laboratóriuma Arad, strada Eminescu 21. Egy üveg ára 110 lei. Hat üveg rendelésénél postai díj nem lesz számítva. A legnagyobb orvosi szakte kintélyek javasolják. Minden gyógy szertárban kapható.

* **SZEPTEMBER ELSEJÉN** új előfizetési hónap kezdődik. Új előfizetőinknek azonban már az előfizetés napjától ingyen küldjük a lapot el-sejéig. Az előfizető nemcsak a legfrissebb híreket kapja minden más lapot megelőzően, hanem naponta tárcát, regényt, élénk gazdasági és sportrovatot, valamint a rádióműsört. Csak a Déli Hírlap előfizetői minden hónapban ingyen közölhetnek egy tiz szóig terjedő apróhirdetést. Akik most előfizetnek, a régi előfizetőkkel együtt résztvesznek abban a sorsolásban, melyet szeptember hónapban rendezünk. A nyertes utalványt kap, melylyel szeptember hónapban bármikor három napon át teljesen ingyen lakhatik Budapesten a Park szállóban. Hogy a sorsolást csak olyanok között ejtsük meg, akik tényleg szándékoznak Budapestre utazni, kérjük úgy temesvári, mint vidéki előfizetőinket, hogy címüket jelentsék be azzal, hogy a sorsolásban részt kívánnak venni. A sorsolást csak a jelentkezők között ejtjük meg. Legközelebb újabb kedvezményeket nyújtunk előfizetőinknek. A szálloda a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben fekszik úgy, hogy a kocsis költséget is megtakarítja. Siessen azért mindenki előfizetni, mert ha a szerencse kedvez, úgy már szeptemberben nyerhet ilyen szállodautalványt.

VIZUMOK

és bármely más megbízás HERZL, Bem-utca 28. Telefon 16-04, vagy LÖBL könyvkereskedés, Strada Alba Iulia. Telefon 11-60 (586)

Katolikus templom épül Románboksánban. Románboksánból jelentik: Románboksán katolikus hívői elhatározták, hogy templomot építenek. A templom építéséhez ez év tavaszán fogtak hozzá és az most már tető alá került. A templom jövő tavaszra teljesen elkészül.

A ló volt az oka. Sztojanov Istvánné, belvárosi kertész felesége, amikor a Helicon-nyomda mellett lévő lakásuk ablakából kinézett, észrevette, hogy két cigány a házuk előtt álló lovukat elhajtja. Azonnal utánuk sietett és sikerült is őket az erzsébetvárosi Püspök-hid mellett elfogni. A rendőrségre vitték őket, ahol tagadták, hogy a lovat el akarták volna lopni. Előadásuk szerint a ló gazdátlanul csatangolt és az erzsébetvárosi rendőrségre akarták vinni. Tagadásuk nem használt és a két cigányt, Bocz Henriket és Radu Miklóst átkísérték az ügyészségre.

Mély fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb anya, nagyanya és testvér

Özv. Morgenstern Mórné

szül. Stein Róza

folyó évi augusztus hó 22-én, reggel fél négy órakor rövid szenvedés után, életének 76 ik évében jobblétre szenderült.

Drága halottunk földi maradványai f. évi aug. hó 23-án, d. u. 6 órakor az izr. temető halottasházából örök nyugalomra helyeztetnek Timisoara, 1929 aug. hó 22-én.

Emléke szívünkben örökké élni fog!

Zsiga, Gyula, Emil Morgenstern Ilona szül. Singer	Weisz Johanna sz. Stein
Dezső, Rezső és Aladár szül. Naschitz	mint testvér
mint gyermekei	Endre, Ibolyka,
Morgenstern Mina szül. Kohn	Lili és Jenő
Méró Jenny szül. Fischer	mint unokái
Morgenstern Piroška szül. Fischer	
mint menyei	

GRAND HOTEL IMPERIÁL

NAGYSZÁLLODA BUDAPEST

1 perc a Keleti pályaudvartól. Pályaudvar mellett fekvő első-rangu jó polgári szálló. 150 szoba, liftek, központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz. Telefonos szobák. Fényes társalgóhelyiségek. Kiváló téllikert-étterem polgári árakkal. Interurbán telefonok: J. 326-19, J. 483-52, J. 463-53. Prospektust készíttünk az Imperiál-szálló igazgatósága, Budapest VII., Rákóczi-ut 90

Rádió

Szombat. (Augusztus 24.) Budapest. 9 óra 15: Balalajkazenekar hangversenye. 12 óra: Hangverseny Gábor György zongoraművész és H. Feldau Julia énekművész közreműködésével. 4 óra: Manchen Mariska gyermekdelutánja. 5 óra 10: Buda László dr. felolvasása: Napi jeremiádák címmel. 5 óra 45: Lakatos Tibor és Mócsányi László zenehumoristák hangversenye. 7 óra: Szász Károly előadása A színház címmel. 7 óra 35: Gramofonhangverseny. 8 óra 35: Sport- és löversenyeredmények. Utána cigányzene. 10 óra 20: Esti hangverseny. Bécs. 11 óra: Délelőtti hangverseny. 4 óra: Szórakoztató zene. 6 óra 35: Kamarazene. 9 óra: Aversenkó Der Selbstmörder színművének előadása. Utána esti hangverseny. Belgrád. 5 óra 50: Rádió-kvartett. 8 óra 25: Zenekari hangverseny. 10 óra 25: Jazz-band. Berlin. 7 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra: Kabaré huszonöt évvel ezelőtt. Breslau. 4 óra 30: Szórakoztató hangverseny. 10 óra 10: Táncczene. Brünn. 10 óra 25: Katonazene. Frankfurt. 8 óra 15: Rádió-kabaré. Utána táncczene. Hamburg. 5 óra: Pypers Casper román hegedűművész hangversenye. 8 óra: Zeller Károly Madarász című operettjének előadása. Kattowitz. 4 óra 20: Gramofonhangverseny. 6 óra: Hangversenyközvetítés Varsóból. 10 óra 45: Táncczene. Leipzig. 4 óra 30: Hangverseny. 7 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Rádió-kabaré. Milánó. 4 óra 30: Gyermekkarének. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: Esti hangverseny. 11 óra 15: Jazz-band. München. 4 óra: Kamarazene. 6 óra: Citera-hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny. 10 óra 45: Táncczene. Märisch-Ostrau. 8 óra 25: Katonazene. Prága. 4 óra 30: Jazz-band. 7 óra 45: Tambura-hangverseny.

Vasárnap. (Augusztus 25.) Budapest. 10 óra: Katolikus istentisztelet. 11 óra 30: Evangélikus istentisztelet. 12 óra 45: Az opera zenekarának előadása. 3 óra 30: Mezőgazdasági előadás. 5 óra 25: Zenekari hangverseny. 7 óra 50: Rádió-revü előadása. 10 óra: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Szimfonikus zenekari hangverseny. 3 óra 45: Szórakoztató zene. 6 óra 10: Hegedű hangverseny zongorakísérettel. 8 óra: Eine Liebesnacht című operett előadása. Breslau. 11 óra: Evangélikus istentisztelet. 4 óra: Régi osztrák indulók. 5 óra 10: Prihoda hegedűhangversenye gramofonlemezeken. 8 óra: Der Feldprediger című operett előadása. Brünn. 6 óra: Freund Olga hangversenyének koncertje. 7 óra: Zenekari hangverseny. Berlin. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Der Feldprediger című operett előadása. Utána táncczene. Belgrád. 11 óra: Gramofonzene. 5 óra 30: Szerb népdalok cigányzene kísérettel. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra 40: Szerb dalok zongorakísérettel. 10 óra 30: Fuvószenekari hangverseny. Kassa. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Massaryk és a zsidóság című magyarnyelvű előadás közvetítése. 8 óra: Esti hangverseny. Märisch-Ostrau. 12 óra: Zenekari hangverseny. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Népies zenekari hangverseny. 8 óra: Szórakoztató zene. München. 4 óra: Kamarazene. 5 óra 25: Svájce-Németország vizipólómérkőzés közvetítése a helyszínről. 7 óra 30: Gianna Emánuel baritonista énekhangverseny zongorakísérettel. 10 óra 30: Táncczene.

Törvényszék

Kilenc gyermeke mentette meg az akasztófától

Szolnok, augusztus 23. A törvényszék tegnap ítélkezett Toldi Sándorné fölött, aki ez év február havában meggyilkolta Muzsna y Gábornét. A gyilkos asszony a véres tett elkövetése után reávette saját lányát, hogy vállalja magára a gyilkosságot, mert fiatalon és így kisebb büntetéssel szabadul. A leány hajlott is anyja reábeszélésére, de a esendőség előtt kivallotta az igazat. Kiderült, hogy Toldi Sándorné részben féltékenységből ölte meg Muzsna y Gábornét, részben pedig azért, mert az nem akart mellette tanuskodni. A gyilkosság után letépte ruháját és jókora esemőt kitépett a hajából is,

hogy ezzel elkéseredett verekedés és így önvédelem látszatát keltse. Ezután pedig kitanította leányát, hogy mit mondjon a esendőség előtt. A tegnapi tárgyaláson az ügyész halálbüntetést kért, a védő pedig hivatkozott arra, hogy a gyilkos asszonynak kilenc gyermeke van és azonkívül igen szűkös anyagi viszonyok között él. A bíróság Toldinét életfogytiglani fegyházra ítélte és csupán azt vette enyhítő körülménnyek, hogy kilenc gyermek anyja. A gyilkos asszony zokogásba fakadt ki az ítélet hallatára és a táblához jelentett be az ellenfelebbézt.

Kommunisták a bécsi bíróság előtt

Bécs, augusztus 23.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Tegnap kezdtek meg a titkos szervezkedésével vádolt magyar kommunisták bünterének tárgyalását. A vádirat szerinti Bécsben megalakították a magyarországi kommunisták párt külföldi bizottságát. Mint ismeretes, ezt a bizottságot az év május elején lelejték le. A vádlottak Müller Ernő negyvenhárom éves, Krejcsi-Szabó Ágost dr., Heskő Róza huszonhárom éves titkárnő. A magyar kommunisták tegnap a bíróság előtt kivóan viselkedtek. A fővádlott Krejcsi-Szabó Ágost dr. bevallja, hogy titkos iroda kommunisták részére leveleket is hamisított, ezenkívül magyar kommunistákat anyagilag támogatott és terjedelmes propagandanyagot látott el. Arra a kérdésre, hogy kik látogatták a bécsi kommunisták irodát, Krejcsi megtagadta a választ. Hasonló értelemben vallott többi vádlott is.

FIGYELJÉTEK MINDEN DOBOZON AZ EREDETI AMERIKAI PECSÉTELY

AUTOMOBILISTÁK!

NE GAZDÁLKODJATOK HELYTELENÜL. AZ OLAJAZÁS AZ AUTOMOBIL FENTARTÁSI KÖLTSÉGEINEK CSAK A 3%-ÁT KÉPVISELI. A HELYES GAZDÁLKODÁS LÉNYEGE AZ, HOGY: UGYAN AZZAL A KIADÁSSAL AZ ÉRTÉK MAXIMUMÁT ÉRJE EL, MÁS SZAVAKKAL: PÉNZÉERT A LEGIOBB TERMÉKET KAPJA. EZÉRT KISÉRELJE MEG EGYSZER A

HAVOLINE OLAIJOKAT

S MEG LESZ GYÖZÖDVE EZEN TÉTEL HELYESSÉGÉRŐL KIZÁRÓLAGOS VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT „ANILIN” SAR BUCURESTI C^{SA} VICTORIA 75 TÁVIRATCÍM „ANILIN BUC” TELEF 311/79

Temesvári képviselet:

„MOTORCAR”

Timisoara-Cetate, Bulev. Regina Maria 6. (Palatul Cioban)

Temesvár a legdrágább város egész Bánságban és Erdélyben és ezért a hatóságok foglalkoz- nak a makszimálás rendszerének ujboli bevezetésével

ét hónapja, hogy Temesvár város
választmánya a makszimális
k felfüggesztésével a szabad keres-
elem érvényesülésének engedett
t. A város vezetősége azonban el-
őrzi a piaci árak kialakulását, sőt
ad, Nagyvárad, Lugos és Karán-
es városoktól is bekérte a piaci
kat. Ezekből a szomszéd városok-
érkező jelentések kétségtelenül
gazolták, hogy

Temesvár Erdélyben és Bánság-
ban a legdrágább város és a drá-
ának feltüntetett Nagyvárad
tán a temesvári árak még min-
ig husz százalékkal magasabbak.

ha az árak nem esőkkenek, úgy
város vezetősége visszatér az árak
makszimálásának rendszeréhez.

A városi gazdasági hivatal számi-
ai szerint, melyeket alapos statiszt-
ikai jelentések alapján eszközölt, a
arhahus a mai előárak mellett a
acon 30-32 leiert kellene árusítani.
borjúhús ára ezek szerint legfel-
bb 45, míg a sertéshús ára 48 lei le-
tne. A helyzet azonban az, hogy
mesvárott jelenleg a következő hus-
ak vannak: Marhahús 36-42, bor-
hús 52-60, disznóhús 48-60, (negy-
nyolc leiert azonban csak pörkölt-
ak való húst lehet vásárolni), juhús
-32, olvasztott zsir 74-76, nyers
ir 64-66, háj 70-74 lei.

A beszerzési árak azt mutatják,
hogy a husneműeket átlag kilón-
kint hat-nyolc leiel lehetne el-
esőbban árusítani.

A szomszédos városokban ezek az
árak meg is vannak. Aradon például
0 lei egy kiló marhahús. A husne-
műeknél tehát a szabadkereskedelem
nem hozta meg a kívánt eredményt.
erre példát szolgáltatnak a június-
ban érvényben volt makszimális árak.
Akkor a marhahús kilóját 36-38, bor-
juét 54-58, sertését 54-56, juhét 23-
25 leiben állapította meg a város ve-
zetősége.

Nem különb a helyzet a gabonane-
műek, liszt és kenyér árának kialaku-
lásánál, bár itt olcsóbbodás érezhető.
A jelenlegi kenyérárak a következők:
fehér 11, félbarna 10 és barna nyolc
lei, míg a nullás liszt kilója 11, ke-
nyérliszté 10 lei. Annak ellenére, hogy
ezek az árak a júniusi makszimális
árakkal szemben esést mutatnak,
mégis magasak, mert például Aradon
egy kiló fehér kenyér kilenc leibe
kerül.

Amennyiben a piaci árak rövide-
sen nem mutatnak esőkkenést,
úgy Temesvár város vezetősége
kénytelen lesz a makszimális ára-
kat újból bevezetni.

A temesvári hetipiacokon az árak
nagyjában még mindig változatlanok.
Feltűnően sok szilvát lehet látni a
hetipiacokon, az ára azonban a múlt
hetihez képest drágább. Hosszu so-
rokban már messziről virit a szőlő
és tizenhattól huszonöt leieg kapható
különként. Az egyes cikkek piaci árai
a következők:

A paradicsom kilója három és négy
lei

A zöldbab a múlt heti árakhoz ké-
pest olcsóbbodott. Kilóját tizenhat lei-
ért lehet vásárolni.

A karfiól ára változatlanul a régi.
Lehet kapni nyolc leitől husz leieg.

Az uborka a legolcsóbb árucikk a
piacon. Három és négy darab uborká-
ért egy leit kérnek. Hatalmas, nagy,
salátának való uborkáért egy leit kér-
nek.

Kelkáposzta három és négy lei.
Nagy fej kelkáposzta hét és nyolc lei-
be kerül.

A káposzta olcsóbb lett. Nagy fej
káposztáért hat és hét leit kérnek.
Vannak azonban óriási káposzták is,
ezeknek tizenhat-tizenhét lei az ára.

A hagyma kilója három és négy lei.
A gomba literje tizennégy és tizen-
öt lei. Voltak árusok a piacon, akik
ruszonkét leit is elkértek a gombáért.

A tojás ára a múlt heti emelkedés-
sel úgy látszik állandósult. Darabja
két lei ötven bani. Nagyobb tételek-
ben vásárlóknak hajlandók két lei
negyvenért is odaadni darabját.

A főzővaj kilója száztiz és százhusz
lei. A teavaj kilója száznegyven lei.

A körte kilója a minőségtől függ.
Silányabb minőségű körtét lehet már

kapni hat és hét leiert, de az igazán
izletes császárkörtéért és finomabb faj-
táért husz-huszonkét leit is elkérnek.

Az alma kilóját szintén lehet már
hét és nyolc leiert vásárolni. Termé-
szetesen a finomabb fajtájú, neme-
sebb almát csak tizennégy leien felül
lehet vásárolni.

A cukordinnye még mindig olcsó, de
már sokkal kevesebb van a piacokon,
mint azelőtt. A kisebb cukordinnye-
kért két-három és négy leit kérnek. A
görögdinnye ára szintén változatlan.
Szép görögdinnyét lehet, vásárolni
nyolc leiert. A nagy fajdinnyékért
tizenhat és husz leit is elkérnek.

A szőlő kilója tizenhat-husz és hu-
szonöt lei. Nagyon sok szőlő van a
piacon.

A disznóhús ára még mindig a régi.
Ötvennyolc lei körül kapható kilója.

A borjúhús kilója ötvenhat lei.

A harsa kilója ötven és hatvan lei.

A baromfi ára változatlan. A ránta-
ni való csirke párja ötven és hatvan
lei. A sütni való csirke párja százhar-
mine és száznegyven lei.

A kulisszák mögött hazardirozott, a nyil- vánosság előtt pedig a szolid szerepét játszotta

Temesvár, augusztus 24.

A Frankfurti biztosító, válsága,
amelyhez fogható a Stinnes-koncern
összeomlása óta nem fordult elő, még
mindig nem nyert megoldást. Most
derült ki, hogy míg a nagy nyilvános-
ság előtt az intézetet Németország
egyik legkonzervatívabb biztosító vál-
latának tartották, amelynek csak-
nem mindenütt vannak affiliált inté-
zetei, mint Temesvárott a Lloydul Ro-
man, addig a kulisszák mögött olyan
hazard üzletekkel foglalkozott, ame-
lyek tulajdonképpen nem is függnek
össze a biztosítással. A tulzott nyeresz-
kedési vágy most alapjaiban ingatta
meg a vállalatot. A Frankfurti nem ke-
vesebb mint négy bankot alapított,
melyek veszteséges üzletei magával
rántották a biztosítóintézetet is. A kon-

cern vezetősége tárgyalásokat folytat
különböző bankokkal, továbbá az Ali-
anz nevű biztosítótársasággal, amely
a biztosítások egyik részét hajlandó
csak átvenni. Valószínű, hogy a rész-
vényesek teljesen elvesztik pénzüket, a
biztosítottak közül pedig csak azok
részére van kellő garancia, akiknek
életbiztosításuk van. A törvény érte-
lében ugyanis a prémiumtartalékok
kizárólag ezek jogos igényeinek kielé-
gítésére fordíthatók. Nem kevesebb,
mint százhatvan millió német arany-
márkát kitevő kötelezettségről van
szó, amelyekért a Frankfurti biztosító
nem tud felelni. Amikor az összeom-
lás nyilvánosságra került a biztosító-
társaság részvényesei 880 márkáról 85
márkára estek.

Állattenyésztők nagygyűlése

szepember elsején lesz Temesvárott és ezen résztvesznek
a Bánság állatekszpörtörjei is

A temesvári állatekszpörtörök teg-
nap a vármegyháza közgyűlési ter-
mében C i o b a n Aurél dr. elnökle-
te alatt értekezletet tartottak, amely-
ben a halódó bánsági állatkivitel
ügyével foglalkoztak. Cioban Aurél
vázolta a súlyos helyzetet és kifejt-
ette, hogy ez a kereskedelmi ág csakis
kormányintézkedésekkel prosperálhat.
T a r a n Traila az állattenyésztők és
állatekszpörtörök szindikalizálását
óhajtja. Állást foglalt a nagyvárad
szindikátus ellen, amely nem küzd az
egész szakma érdekeiért. Több felszó-
lalás után C r i s t e a Tibor dr. ki-
jelentette, hogy az ország állateksz-
pörtöröit egy szindikátusba tömöríte-
ni nem lehet és ehhez a kormány sem
nyújt segédkeztet. Minden országrész
ekszpörtöröi a tenyésztők közreműkö-
désével alakíthatnak szindikátust és a
szindikátusok később együttműködhet-

nének. Nézete szerint az állatekszpört-
örök terjesszék elő panaszaitkat és azo-
kat a gyakorlati megoldásokat, ame-
lyek révén a kormánynak különböző
kereskedelmi szerződések megkötésé-
vel sikerül a romániai kivitelre kerü-
lő állatállományt minél racionálisab-
ban értékesíteni.

Az értekezlet azután Cioban Aurél
dr. elnökle mellett szűkebbkörű bi-
zottságot küldött ki, amely még teg-
nap délután értekezletet tartott és
azon elhatározta, hogy az állatte-
nyésztők és állatekszpörtörök nagy-
gyűlését 1929 szeptember elsején Te-
mesvárott a vármegyháza nagyter-
mében tartják meg. Erre a gyűlésre
meghívják Temestorontál, Arad, Kras-
só és Szörénymegye összes érdekeit-
jeit. Ezen a gyűlésen vitatják meg az
állatkivitel összes problémáit.

Szeszes italok elárúsítása. Az
új szesz törvény végrehajtási utasítása
értelmében szeszes italokat árusító
összes helyiségek bejárata mellett
táblákat kell elhelyezni. A temesvári
vendéglős és kávéipartársulat ezuton
szólítja fel az összes vendéglősöket,
korcsmárosokat, kávéháztulajdonoso-
kat, akár tagjai az ipartársulatnak,
akár nem, hogy a táblák beszerzé-
sére szükséges 300 leit fizessék be
az ipartársulatnál, mert a temesvári
pénzügyigazgatóság kollektive a tár-
sulatnak adja ki a Temesmegyére
szükséges összes táblákat.

Az egész jugoszláv gabonaki-
vitelt román kikötők bonyolítják
le. Belgrádból jelentik: A jugoszláv
gabonakivitel szempontjából a galaci
és brailai kikötők az Adria-kikötők-
kel szemben óriási előnyben vannak.
Érdekes, hogy az adriai hajóstársá-
ságok máris szervezkednek a galaci
és brailai kikötők ellen és kimutat-
ják, hogy július hónapban a dunai
kikötőkön át huszezer vagon búzát
szállítottak külföldre, míg az adriai
kikötőkből egyetlen vagon sem kerül
a szomszéd államokba. A hajóstársá-
ságok megállapítják, hogy nemcsak
az adriai, hanem a hamburgi és a
trieszi kikötők is hátrányba kerültek
Galaccal és Brailával szemben. A
két román kikötő felé való kivitelt
azzal indokolják, hogy a vasúti ta-
rifa egészen az Adria-kikötőig na-
gyon drága és az olcsóbb ut Galac
és Braila felé vezet.

Szeptember huszonötödikére halasztot-
ták a temesvári vendéglőskongresszust.
A temesvári kávé és vendéglős
partársulat Temesvárott országos kon-
gresszust tart és ennek az időpontját
— mint megirtuk — szeptember tizen-
hét és tizennyolc napjaiban állapítot-
ta meg. A kongresszusra meghívták
Popovici Mihály pénzügyminisz-
tert is, aki tegnap értesítette az ipar-
társulatot, hogy csupán szeptember
25-26-ára helyezheti kilátásba a kon-
gresszuson való részvételét. Ezért a
kongresszust erre a két napra halasz-
tották el. A kongresszusra több külföl-
di vendéglős és kávé ipartársulatot is
meghívtak. Eddig a bécsi és a buda-
pesti társulat jelentette be, hogy né-
pes delegációval képviselteti magát a
kongresszuson, bizonyos azonban a
berlini, müncheni és prágai szakmai
alakulatok részvétele is. A kongressz-
usszal egyidejűleg a temesvári keres-
kedelmi és iparkamara támogatásával
kiállítás és mintavásárt rendeznek
szeptember 25-30 között.

Olcsóbb lett a sör a vendéglőkben.
Kolozsvárról jelentik: A vendéglős
ipartársulatok országos szövetsége és
az erdélyi sörgyárak képviselői Koloz-
várott értekezletet tartottak az egysé-
ges sörárak megállapítása céljából.
A megegyezés létrejött és mártól
kezdve a pohár sör árát Erdély és
Bánság összes vendéglősei és korcs-
márosai egy leivel leszállítják. Az
üvegsör árának leszállításáról még
nem döntöttek.

A budapesti tőzsde jegyzései.
(Augusztus 23.) Leszámitolóbank 92.5,
Kereskedelmi Bank 117.4, Angol-
Magyar Bank 92.4, Magyar Hite-
80, Pesti Hazai 200, Drasche 140,
Csáky-Prackfalvi 104, Urikányi 110,
Rima 9.27, Salgó '49.1, Általános
Köszén 685, Beocsini —, Nasici 164,
Spodium —, Szikra —, Ganz 102,
Magyar cukor 114.7, Délcukor 101.5,
Lipták —, Egis —, Nova 36,
Temesvári Szesz —, Temesvár
Sör —.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szöveg husz lei.

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szöveg terjedő apróhirdetést.

Alkalmazás

Technikus diák

kerestetik naponként egy órai állandó tanítást végett. Címét kérem kiadóban „Matematikus” jelige alatt. (4696)

Ezüstműves-segéd

fiatal munkások és polirozó lányok felvételnek. Tulpik, Gyv., Fő-u. 32. sz. (4702)

Mindenes szakácsnőt

50 év körüli jobb nőt, azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóban. (4620 a)

Mindenes szakácsnőt

jó bizonyítványokkal keresek. Cim a kiadóban.

Allást keres

Gyermekszertető

intelligens leány csecsemő ápolásban jártas, jó bizonyítványokkal rendelkezik, kizárólag urfi családnál szeptember 1-re állást keres. Cimeket „Gyermekszertető” alatt a kiadóba kérem. (4686)

Cserépkályhák

átrakását és tisztítását szakszerűen és olcsón vállalom. Ujszabadfal, 17. u. 10. szám. Gyenes. (4701)

Eladó

olcsón egy teljesen jó „Ford” személy- és teherautó. Cim: Gera János. Valkány. (4704)

Adás-vétel

Ciroksöprű

200 drb. kétvarrásos kisebb tételekben is eladó, Magorinál, Ujszentes. (4627)

Portál

három redőnyvel (rolóval) sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (4617)

2 1/2 lóerős

Snod motorkerékpár olcsón eladó. Telekház-tér 5 Novotny-udvar. (4630)

Keményfa hálószoba

komplett, matracal együtt elutazás miatt sürgősen eladó. Gyárváros, Rékási-ut 4. (4687)

Lakás

Kiadó helyiségek

nagyobb vagy kisebb iparvállalat, raktár céljaira 1929 nov. 1-ére a régi papirgyárban. Csillag-u. 60. Bővebbet ugyanott a házban a házigondnoknál. (4616)

Egy szoba kiadó

szeptember elsejére, ugyanott 2 drb 3 méteres cement vályu eladó. Sülágyi-utca 37. (4610)

3 szobás lakást

keresek Erzsébet- vagy Józsefvárosban. Páll Jánosné, Püspök-ut 13. (4097)

3 szoba

azonnal kiadó. Str Eug. de Savoya 1 (Belváros). Megtekinthető 9-12. (4703)

Elcserélném

3 szobás modern lakásomat 2 szobás modern, olcsóbb lakásra. Cim a kiadóban. (4620)

Két szobás

fürdőszobás, előszobás, parkettás modern lakás azonnali kiadó. Ungár, Ormos-utca 2b.

A SZENVEDÉLY TÜZÉBEN

írta: PAUL REBOUX

30. Folytatás

A férfi unszolta, hogy üljön le.

— Na mondja, mi a baj?

Az asszony elmagyarázta helyzetüket. A férfi kábultan hallgatta. Aztán biztatta, hogy hozzá forduljon segítségért. Van egy kis megtakarított tőkéje, amit egy új hajóra szánt. Dehát az Ave-Mária még bírja. Semmi sem könnyebb hát, mint ezt felhasználni, mindent kifizetni és végleg megszabadulni.

Estrella felállt és szólt:

— Hallgasson meg... majd én beszélek, majd én ráveszem... Jobb lesz, ha ezt én magam csinálom... Ah! barátom... tudja, hogy maga a mi őrangyalunk...

A Tribunal toronyórája hetet kondult.

— Jézus! Már? — szólt nyugtalanul az asszony. — Isten vele... Isten vele... Vasárnap!...

Benito kissé elkábultan, egyedül maradt. A tér kiürült. Messze a félhomályban, fehérbe öltözött fiatal lányok csoportja haladt, karonfogva. Egyetlen szó se, egyetlen madár se rebtent, — csak az éjszaka mélyesége. hűs, esőndje hallgatott...

XXI.

Visszatérte után Estrella tudtára akarta adni Ramonnak Benito ajánlatát. De alig mondta ki a nevét, már félbészakították:

— Hol találkoztál vele? Mért beszélte vele az utcán? Nem tűröm az eféléket...

Erre az asszony szemére hányta mániákus gyanakvását. Arcába vágta, hogy ez még szerencsétlenséget fog ráhozni, amit hamarosan meg fog bántani. Tomasának közbe kellett lépnie. Magában ő is elítélte fiát, hogy hajthatatlanságával megfosztja őket nélkülözhetetlen támaszuktól. Mégis támogatja ezzel a teremtéssel szemben, aki feldulta életük nyugalmát, aki egyedül volt oka annak a sok bajnak, ami most gyötri őket.

Ez a veszekedés mindnyájukat fel-

izgatta. Mialatt a kávé szíve fájdalmán kérődzött, Estrella Benitora gondolt. A férj házában, az asztalnál, az ágyban, annak a tudatnak rafinált gyönyörét élvezte, hogy kissé bűnös. Mikor jól a szeméi közé nézett Ramonnak, mulatott rajta és gyönyört okozott neki, hogy van egy gondolata, amelyen nem esípheti rajta.

Nyole napra rá, ugyanabban az órában, a Királyné-terén volt. Benito várta. Legszebb ruháját vette fel, finom szövötű nadrágot és kabátot, mélyen kivágott mellényt a himzett ing fölé, két arany tüvel ékesített, láncoskával összefogott rózsaszínű nyakendőt, teknősbéka utánzatu, celluloid ellenzős sapkát.

— Nos, mit szolt Ramon? — kérdezte sebtében.

— Mire vonatkozólag?

— Tudja már... a kölesön... Mára ígért választ...

— Nem igen fülük hozzá a foga, — szólt az asszony.

— Maga csak ezért jött?

Az asszony több forróságra, több vakmerőségre vágyott. Izgatta ez a félős ember, aki minden alkalomtól visszahökölt, nehogy a szívét megnyissa. Ezért aztán huncutságból azt mondta:

— Kár... Azt hittem, hogy... Na, gyerünk... viszontlátásra. Mennem kell...

Ettől a hirtelen elvástástól neki busulva mégis csak megkérdezte Benito:

— Mit hitt?

— Azt hittem, hogy... ha már így kicsinosította magát... hát... talán az én tiszteletemre történt... De most már értem... Más kedvéért tette...

— Én?... — kiáltotta meghökkenve a férfi.

— Miért ne? Hát maga azt olyan nagy bűnnek tartja, virágot szórni egy asszony elé?

A férfi sietett kimagyarázkodni: virágot szórni, ez annyit tesz, mint

ügyes szavakkal elaltatni a tisztességet, bűnös vágygal elcsábítani ártatlanságot, vagy eszközövé tenni a hitvest, aztán faképnél hagyni.

— Az bizonyos, hogy az uram esélődött, — szólt az asszony.

— Miért?

— Mikor magát veszedelmesen gondolta és azt hitte, hogy képes volt engem szép szavakkal bűnre vinni.

A férfi felsóhajtott:

— Ha volna jogom egyetmást mondani magának, nem bókokat mondanék...

— Hanem?...

— Hát...

Az asszony gonoszul nógatta:

— No, mit mondana?

Erre Benito összeszedte bátorságát. A vallomás kényszere fojtogatta.

— Ah! — mondta — rosszul tettem, hogy gunyolódtam velem... Mióta maga itt van, nem vagyok a régi...

Azelőtt nyugodt ember voltam, családomban éltem és nem törődtem a jövővel... No és most, nincs más gondolatom, mint idejönni... És mihozzott itt vagyok, nincs más gondolatom, mint hogy magát láthassam...

— Ez ha véletlenül meglátom... ez máskor gyakran megtörtént, anélkül, hogy maga tudott volna róla... akkor a lábaim oda gyökereznek, elhalnak és kénytelen vagyok a falhoz támaszkodni, hogy össze ne essem...

Estrella, akit ezek a komoly szavak meghatottak, ránézett. A férfi folytatta:

— Hát látja, ez az, amit mondhatok. És hogy folyton ez jár az eszemben és hogy kegyetlenül szenvedek... És ezek a gondolatok mégis boldoggá tesznek... Ez az, ami érthetetlen...

Tudom azt, hogy ezzel be kell érnem, mégis hogy most beszélhetek magával, boldognak érzem magam... Ugy tünik fel nekem, mintha csak mi ketten volnánk a világon, hogy csak mi gondolunk erre, hogy ez a mi titkunk.

Vártam ezt a vasárnapot... azt hittem, soha sem érkezik meg... A múlt hét óta számolom az órákat... Ah! legyen jó hozzám, maradjon még kicsit...

Megragadta Estrella kezét és nem tudott lemondani ennek a bársonyos bőrnök az érintéséről, amely az övéhez simult...

— Miért nem mondta ezt hamarabb? — kérdezte az asszony, simogató tekintetével rá.

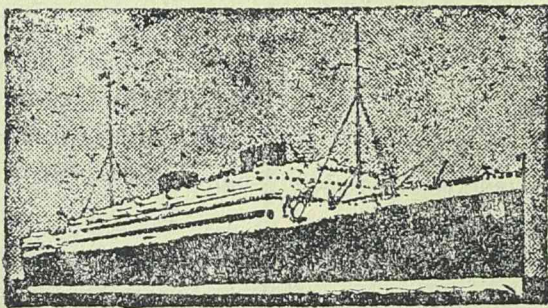
— Mert nem mertem... Remegtem attól, hogy megütközik rajta... Olyan tiszta maga, mint egy tükör és félttem, hogy szavaim lehelletével elhomályosítom.

Benito remegve elhallgatott.

(Folyt. köv.)

DÉLAMERIKÁBA

BRAZILIA, URUGUAY, ARGENTINIA, CHILE, PERU, PARAGUAY, CUBA.

Alcantara és Asturias világhírű motorgőzösökkel.

Hajóindulás hetenként. Felvilágosítással díjmentesen szolgál a

Royal Mail Line

vezérügynöksége

TRANZIT, Bucuresti II., Calea Grivitei 157 és fiókja Timisoara, Strada Tudor Vladimirescu No. 24

Szt. Gellért Gyógyfürdő és Szálló Budapest

47C-os radiumes gyógyfürrások. Legtökéletesebb fürdő és gyógyberendezések. Hullámozó vizű nyári uszoda.

Elsőrangú szálló a fürdővel közvetlen kapcsolatban. A legmodernebb kényelmi berendezések.

GUNDEL nagyhirű konyhája. Egyágyas szobák 6—12 P-ig. Kétágyas 12—22 P-ig.

Nagy vízum és utazási kedvezmény.